

SYLABUS PRZEDMIOTU

1.	Nazwa przedmiotu/modułu w języku polskim oraz angielskim Nauki pokrewne archeologii / Archaeology-related sciences
2.	Dyscyplina archeologia
3.	Język wykładowy polski
4.	Jednostka prowadząca przedmiot Instytut Archeologii
5.	Kod przedmiotu/modułu 22-AR-S1-NP-HSt, 22-AR-S1-NP-HS, 22-AR-S1-NP-Arzo
6.	Rodzaj przedmiotu/modułu (<i>obowiązkowy lub do wyboru</i>) obowiązkowy
7.	Kierunek studiów (specjalność)* archeologia
8.	Poziom studiów (<i>I stopień*, II stopień*, jednolite studia magisterskie*, nazwa Kolegium Doktorskiego*</i>) I stopnia
9.	Rok studiów (<i>jeśli obowiązuje</i>) I rok
10.	Semestr (<i>zimowy lub letni</i>) letni
11.	Forma zajęć i liczba godzin konwersatorium, 30 godzin
12.	Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu/modułu umiejętność czytania ze zrozumieniem, rozumienie wypowiedzi ustnej
13.	Cele kształcenia dla przedmiotu Zapoznanie studenta z metodyką badań i najnowszymi osiągnięciami wybranych nauk pokrewnych
14.	Treści programowe Treści programowe zmieniają się w zależności od specyfiki prowadzonych badań. W ostatnich latach były to konwersatoria z historii starożytnej i średniowiecznej. Aktualnie są to konwersatoria z archeozoologii i historii średniowiecznej. Poniżej przedstawione są treści i efekty dla wszystkich trzech kursów. <u>Treści programowe dla kursu Nauki pokrewne archeologii – Historia Starożytna</u> 1. Węzłowe zagadnienia historii starożytnej Mezopotamii i Egiptu faraonów. 2. Grecja archaiczna, kolonizacja, ustroje polityczne, wojny z Persją i wojna peloponeska. 3. Ekspansja Macedonii, państwa hellenistyczne. 4. Rzym królewski republikański, wolny punickie i wojny domowe końca republiki. 5. Państwo rzymskie za dynastii julijsko-klaudyjskiej. 6. Państwo rzymskie za Flawiuszy. 7. Dynastia Antoninów i Sewerów, ekspansja Rzymu, złoty wiek Antoninów i kryzys III wieku. 8. Późne cesarstwo, tetrarchia, Rządy Dioklecjana i Konstantyna, upadek Rzymu. <u>Treści programowe dla kursu Nauki pokrewne archeologii – Historia Średniowiecza</u> 1. Narodziny średniowiecza. Cesarstwo Bizantyńskie. Królestwa germańskie. 2. Wczesnośredniowieczny Bliski i Środkowy Wschód. Ekspansja arabska. 3. Epoka karolińska. 4. Epoka ottońska. Początki Polski. 5. XI wiek: ciąg dalszy budowy nowego ładu. Pierwsze krucjaty. 6. XII wiek: Anglia, konsolidacja Francji, szczyt potęgi Niemiec, Włochy. Europa i

	Bliski Wschód w XIII wieku. 7. Centralizacja monarchii europejskich, XIV w. 8. Jesień średniowiecza, XV w. <u>Treści programowe dla kursu Nauki pokrewne archeologii – Archeozoologia</u> 1. Zakres i historia archeozoologii 2. Zarys historii użytkowania zwierząt domowych i łowiectwa w pradziejach i średniowieczu 3. Szczątki zwierzęce i ich charakterystyka: typy, miejsce występowania, stan zachowania, metody eksploracji 4. Metody badawcze archeozoologii 5. Ilościowa ocena szczątków 6. Metody interpretacji szczątków zwierzęcych 7. Ikonografia zwierząt 8. Wartość źródłowa szczątków zwierzęcych w badaniach archeologicznych	
9.	Zakładane efekty uczenia się Zna podstawowe pojęcia i terminologię stosowane w archeologii oraz innych naukach humanistycznych, szczególnie historii, antropologii kulturowe, w wybranych naukach przyrodniczych i naukach o ziemi, z którymi współpracuje archeologia Ma podstawową wiedzę o powiązaniach archeologii z dziedzinami i dyscyplinami naukowymi, które są podstawą rozwijanych na ich gruncie specjalności, jak np. archeologia środowiskowa (bioarcheologia), archeologia podwodna, archeologia architektury, konserwacja zabytków archeologicznych Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla archeologii Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego Ma elementarną wiedzę dotyczącą form dyskursu naukowego z zachowaniem norm etycznych Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie Bierze udział w życiu naukowym i kulturalnym, uczestnicząc w konferencjach i spotkaniach środowiskowych	Symbole odpowiednich kierunkowych efektów uczenia się, np.: K_W01*, K_U05, K_K03 K_W02 K_W05 K_W06 K_W08 K_W14 K_U03 K_U06 K_K01 K_K06

	Wykazuje niezależność i samodzielność w myśleniu, rozumiejąc i szanując jednocześnie prawo innych osób do tego samego	K_K07
10.	Literatura obowiązkowa i zalecana (<i>źródła, opracowania, podręczniki, itp.</i>) <u>Historia starożytna:</u> G. Roux, Mezopotamia, Warszawa 1998 B. Bravo, A. Krzyżanowska, A. Kunisz, J. Trynkowski, E. Wipszycka, Vademecum Historyka Starożytnej Grecji i Rzymu, Warszawa 1983. M. Jaczynowska, D. Musiał, M. Stepień, Historia Starożytna, pod . red. M. Jaczynowskiej, Warszawa 1999. B. Bravo, E. Wipszycka, Historia starożytnych Greków t. III, Warszawa 1992. <u>Historia średniowiecza:</u> Obowiązkowa: R. Michałowski, Historia powszechna. Średniowiecze, PWN, Warszawa 2009 (lub inne wydania). Zalecana: Peter Brown, Narodziny zachodniego chrześcijaństwa. Tworzenie Europy, Warszawa 2000. Karol Modzelewski, Barbarzyńska Europa, Warszawa 2004. Maurice Gaudesroy-Demombynes, Narodziny islamu, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1988. Pierre Riché, Życie codzienne w państwie Karola Wielkiego, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1979. Susan Reynolds, Lenna i wasale. reinterpretacja średniowiecznych źródeł, Kęty 2011. M. Matla-Kozłowska, Pierwsi Przemysłidzi i ich państwo (od X do połowy XI wieku), Poznań 2008 A. Nowak, Dzieje Polski, t. 1, do 1202, Kraków 2014. Georges Duby, Czasy katedr. Sztuka i społeczeństwo 980-1420, Warszawa 1997 (lub inne wydania). Steven Runciman, Dzieje wypraw krzyżowych, t. I-III, Warszawa 1987 (lub inne wydania). Régine Pernoud, Alienor z Akwitanii, Warszawa 1997. Eric Christiansen, Krucjaty północne, Poznań 2009 (niestety, słabe tłumaczenie). Benedykt Zientara, Henryk Brodaty i jego czasy, Warszawa 1997 lub inne wyd. Steven Runciman, Nieszpory sycylijskie. Dzieje świata śródziemnomorskiego w drugiej połowie XIII wieku, Katowice 1997. Daniel Defoe, Dziennik roku zarazy, różne wyd. n Henryk Paszkiewicz, Wzrost potęgi Moskwy, Kraków 2000. Steven Runciman, Upadek Konstantynopola 1453, różne wyd. Bogusław Czechowicz, Między katedrą a ratuszem. Polityczne uwarunkowania sztuki Wrocławia u schyłku średniowiecza, Warszawa 2008. <u>Archeozoologia:</u> Gifford-Gonzalez D., 2018, An introduction to zooarchaeology, Springer Lasota-Moskalewska A. 2018, Archeozoologia. Ssaki, Warszawa Bökönyi S., 1974, History of domestica animals in Central and Eastern Europe, Budapest Marciniak A. 1996. Archeologia i jej źródła. Materiały faunistyczne w praktyce badawczej archeologii. Warszawa-Poznań. Lyman R.L. 1994, Vertebrate taphonomy. Cambridge manuals in archaeology, Cambridge University Press. O'Connor T. 2008, The Archaeology of Animal Bones, Texas A&University Press Albarella U., 2017, The Oxford Handbook of Zooarchaeology, Oxford University Press Klein R.G., Cruz-Urbe K., 1984, The analysis of animal bones from archaeological sites; Prehistoric Archaeology and Ecology Series [ed.] K.W. Butzer and L.G. Freeman, The University of Chicago Press, Chicago and London.	
11.	Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się: kolokwia pisemne, odpowiedzi ustne	
12.	Warunki i forma zaliczenia poszczególnych komponentów przedmiotu/modułu: Archeozoologia - kolokwia	

13.	Nakład pracy studenta/doktoranta	
	forma realizacji zajęć przez studenta	liczba godzin przeznaczona na zrealizowanie danego rodzaju zajęć
	zajęcia (wg planu studiów) z prowadzącym: - konwersatorium	30
	praca własna studenta (w tym udział w pracach grupowych) np.: - przygotowanie do zajęć: - czytanie wskazanej literatury: 15 - przygotowanie prac/wystąpień/projektów: - przygotowanie do sprawdzianów i egzaminu: 15	30
	Łączna liczba godzin	60
	Liczba punktów ECTS (<i>jeśli jest wymagana</i>)	2